

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

P7_TA(2013)0545

Dzimumu līdztiesības aspekti Eiropas pamatsistēmā, kas izveidota dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju

Eiropas Parlamenta 2013. gada 10. decembra rezolūcija par dzimumu līdztiesības aspektiem Eiropas pamatsistēmā, kas izveidota dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju (2013/2066(INI))

(2016/C 468/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ES Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 1., 14., 15., 21., 23., 24., 25., 34. un 35. pantu,
- ņemot vērā starptautiskās cilvēktiesības, galvenokārt Starptautisko konvenciju par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu, ANO 1992. gada Deklarāciju par to personu tiesībām, kuras pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām mazākumgrupām, Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām,
- ņemot vērā Eiropas konvencijas cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības jomā, galvenokārt Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju, Eiropas Sociālo hartu un attiecīgos Eiropas Sociālo tiesību komitejas ieteikumus, Eiropas Padomes Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju un Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu;
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2., 3. un 6. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 8., 9. un 10. pantu,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu "ES programma attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām līdz 2020. gadam" (COM(2011)0173) un Eiropadomes 2011. gada 24. jūnija secinājumus,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Romu integrācijas valsts stratēģijas: pirmais solis ES programmas īstenošanā" (COM(2012)0226),
- ņemot vērā priekšlikumu Padomes ieteikumam par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs (COM(2013) 0460),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanā veiktie pasākumi" (COM(2013)0454),
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/43/EK⁽¹⁾, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības,
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK⁽²⁾, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas (COM(2008)0426),
- ņemot vērā 2006. gada 1. jūnija rezolūciju par romu sieviešu stāvokli Eiropas Savienībā⁽³⁾,
- ņemot vērā 2011. gada 9. marta rezolūciju par ES stratēģiju romu integrācijai⁽⁴⁾,
- ņemot vērā ES Pamattiesību aģentūras (FRA) veikto romu apsekojuma rezultātu analīzi dalījumā pa dzimumiem, pamatojoties uz pieprasījumu, kas tai iesniegts saskaņā ar Reglamenta 126. pantu,

⁽¹⁾ OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.

⁽²⁾ OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.

⁽³⁾ OV C 298 E, 8.12.2006., 283. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 199 E, 7.7.2012., 112. lpp.

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumu (A7-0349/2013),
- A. tā kā paziņojumā “Sieviešu un vīriešu līdztiesības stratēģija 2010.–2015.” ir noteikts, ka Komisija “atbalstīs dzimumu līdztiesības popularizēšanu visu stratēģijas “Eiropa 2020” aspektu [...] īstenošanā”, un tā kā Padomes secinājumos par ES pamatsistēmu, kas izveidota dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju, tiek prasīts īstenot dzimumu līdztiesības principu visās politikas jomās un darbībās saistībā ar romu integrācijas veicināšanu;
- B. tā kā romu sievietes biežāk nekā romu vīrieši vai sievietes, kuras nav romu sievietes, tiek dažādi diskriminētas un saskaras ar krustenisko diskrimināciju dzimuma un etniskās izcelsmes dēļ, un viņām ir ierobežota pieejamība nodarbinātībai, izglītībai, veselības aprūpei, sociālajiem pakalpojumiem, kā arī mazas iespējas piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā; tā kā romu sievietes bieži vien cieš rasisma, aizspriedumu un stereotipu dēļ un tas negatīvi ietekmē viņu iespējas patiesi integrēties;
- C. tā kā romu sievietēm ir jāievēro patriarhālas un seksistiskas tradīcijas, kas neļauj viņām pašām brīvi lemt par būtiskiem jautājumiem, kuri ietekmē viņu dzīvi, piemēram, par izglītības, darba, seksuālās un reproduktīvās veselības un pat laulību jautājumiem; tā kā diskrimināciju pret romu sievietēm nevar attaisnot ar tradīciju un šis jautājums jārisina, ievērojot ierašas un daudzveidības principu;
- D. tā kā nabadzības riskam vairāk pakļautas ir romu sievietes, nevis romu vīrieši, un tā kā Eiropas Savienībā nabadzība visvairāk apdraud tās romu ģimenes, kurās ir vismaz četri bērni;
- E. tā kā parasti izmantotajos rādītājos nav ņemtas vērā tādas problēmas kā darba ņēmēju nabadzība, energonabadzība, pret sievietēm un bērniem vērsta vardarbība, daudzbērnu ģimeņu un vientuļo vecāku nabadzība, bērnu nabadzība un sieviešu sociālā atstumtība;
- F. tā kā gados vecākas romu sievietes ir pakļautas lielākam nabadzības riskam, jo vairākums šo sieviešu ir strādājušas neoficiālajā ekonomikā bez atalgojuma vai reģistrācijas sociālā nodrošinājuma sistēmā;
- G. tā kā lielākā daļa romu pieaugušo, kas klasificēti kā “neaktīvas personas”, ir sievietes un — daļēji tradicionālā darba dalījuma dēļ starp sievietēm un vīriešiem un Eiropas darba tirgos pastāvošā rasisma un seksisma dēļ — to darbspējīgo romu sieviešu skaits, kuras ir iesaistītas aktīvā nodarbinātībā, ir tikai aptuveni puse no aktīvā nodarbinātībā iesaistīto romu vīriešu skaita, un šī skaitliskā attiecība ir gandrīz tāda pati arī pašnodarbināto personu vidū;
- H. tā kā no visām valstīm saņemtie dati liecina par to, ka nodarbinātības jomā romu sievietes — gan darba meklētājas, gan nodarbinātās sievietes — saskaras ar nopietnu atstumtības problēmu, kā arī diskrimināciju darbavietā; tā kā romu sievietēm nav arī iespēju iesaistīties oficiālajā ekonomikā un tas viņām tiek liegts ierobežoto izglītības iespēju, neatbilstošu mājokļu, nepietiekamas veselības aprūpes, tradicionālo dzimumu lomu un vispārējās atstumtības dēļ, kā arī diskriminācijas dēļ, ko pret viņām vērs lielākā daļa kopienu; tā kā valstu ziņojumos par to, kā tiek īstenota ES pamatsistēma dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju, dzimumu līdztiesībai arvien netiek pievērsta pietiekami liela uzmanība;
- I. tā kā mazāk attīstītos lauku reģionos daudzbērnu mātēm vai vientuļajām mātēm ir ievērojami grūtāk strādāt tālu no mājām un ģimenes;
- J. tā kā rakstpratības un izglītības ziņā romu sievietes ievērojami atpaliek no romu vīriešiem un sievietēm, kuras nav romu sievietes, un tā kā lielākā daļa romu meiteņu priekšlaicīgi pamet mācības skolā, un liela daļa no viņām nekad nav apmeklējušas skolu;
- K. tā kā ekonomikas krīze ir negatīvi ietekmējusi romu sieviešu veselību un labklājību, vēl vairāk pasliktinot šo ieilgušo, nepieņemamo stāvokli, un vairāk nekā ceturtdaļai no visu romu sieviešu skaita veselības problēmu dēļ nav iespējams pilnībā veikt ikdienas darbus;

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

- L. tā kā netiek ievērotas visaptverošas tiesības seksuālās un reproduktīvās veselības jomā, kā arī nav nodrošināta kontracepcijas pieejamība, tādējādi liedzot nodrošināt romu sieviešu ietekmes palielināšanu un dzimumu līdztiesību, un tādēļ rodas neplānotas grūtniecības, tostarp pusaudžu vidū (kuru dēļ meitenes pārtrauc izmantot izglītības un darba iespējas); tā kā grūtniecība agrīnā vecumā ir sekas, ko galvenokārt izraisa sociālo pakalpojumu nepietiekama pieejamība un neatbilstošs veselības aprūpes struktūru darbs, jo tās nav pievērsušās romu sieviešu vajadzību apmierināšanai;
- M. tā kā romu sievietēm ir zems sociālekonomiskais statuss un veselības aprūpes jomā viņas saskaras ar diskrimināciju, turklāt viņas nav informētas par lielāko daļu savu tiesību, kā arī medicīniskos pakalpojumus viņas izmanto daudz retāk nekā vairākums iedzīvotāju;
- N. tā kā nesamērīgi liels skaits romu sieviešu un meiteņu slimo ar dažādām slimībām, tostarp HIV/AIDS, bet viņām paredzētās slimību profilakses programmas nav noteiktas par prioritārām un netiek pienācīgi finansētas, kā arī izmeklējumu pieejamības līmenis joprojām ir zems;
- O. tā kā galējas nabadzības, dzimumu nelīdztiesības un iekšējas diskriminācijas dēļ romu sievietes apdraud paaugstināts cilvēku tirdzniecības, prostitūcijas, vardarbības ģimenē un ļaunprātīgas izmantošanas risks un vienlaikus viņas saskaras ar papildu šķēršļiem, meklējot aizsardzību;
- P. tā kā ļoti daudz romu sieviešu ir cietušas no vardarbības ģimenē un šos nodarījumus ir veikuši viņu laulātie, personas, kuras ar viņām saista svainības attiecības, vai citi ģimenes locekļi; tā kā par lielu daļu gadījumiem, kad romu sievietes ir cietušas no vardarbības un ir pārkāptas viņu cilvēktiesības, netiek ziņots, jo patriarhālā sabiedrībā vardarbība pret sievieti joprojām netiek uzskatīta par nelikumīgu rīcību, turklāt varmākas par nodarījumiem pret sievietēm ļoti reti tiek sauktas pie atbildības, un tas attur sievietes no centieniem meklēt juridisku palīdzību;
- Q. tā kā visās ES dalībvalstīs ir iestādes, kuras pret romu sievietēm bieži vien izturas klaji diskriminējoši un nepārprotami pārkāpj Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, un to rīcībā ir saskatāmas vardarbības pazīmes, kas var izpausties dažādi, piemēram, kā datu vākšana par romiem, tostarp bērniem, un šo datu glabāšana reģistros, pamatojoties tikai uz viņu etnisko izcelsmi, vai kā simtiem romu izraidīšana, nepiedāvājot ne pienācīgus mājokļus, ne atbalstu, un tā kā šāda rīcība uzskatāma par apkaunojošiem un rupjiem pārkāpumiem, pilnībā ignorējot dalībvalstu starptautiskās saistības cilvēktiesību jomā;
- R. tā kā visām ES iestādēm un dalībvalstīm jāuzņemas atbildība par vardarbības izskaušanu pret sievietēm un meitenēm, kā arī par nesodāmības izbeigšanu, saucot pie atbildības tos, kas vainojami par naida motivētiem noziegumiem, naida kurināšanu, diskrimināciju un vardarbību pret romu sievietēm un meitenēm;
- S. tā kā ar Padomes Direktīvu 2000/43/EK tiek aizliegta diskriminācija rases un etniskās izcelsmes dēļ; tā kā Komisija ir sākusī aptuveni 30 pārkāpumu procedūras, saucot pie atbildības tās dalībvalstis, kuras savos tiesību aktos nav pienācīgi transponējušas Rasu vienlīdzības direktīvu,
1. uzsver, ka valstu stratēģijās attiecībā uz romu integrāciju uzmanība jāpievērš romu sieviešu ietekmes palielināšanai, lai viņām būtu iespējas pašām lemt par savu dzīvi, kļūstot par redzamām pārmaiņu veicinātājām savās kopienās un paužot viedokli, kas ietekmētu tādas politikas un programmu izstrādi, kuras attiecas uz romu sievietēm, turklāt uzmanība jāpievērš arī romu sieviešu sociālekonomiskās izturēšanās stiprināšanai, t. i., jāpalielina viņu spējas ātri pielāgoties mainīgajai ekonomikas videi, veidojot ietaupījumus un nepieļaujot līdzekļu samazināšanu;
 2. atzinīgi vērtē Komisijas 2012. gada progresa ziņojumu⁽¹⁾ un 2013. gada 26. jūnija priekšlikumu Padomes ieteikumam par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs⁽²⁾, kuros īpaša uzmanība pievērsta nodarbinātības, mājokļu, izglītības un veselības aprūpes pieejamībai un pausts aicinājums dalībvalstīm ieviest pozitīvas darbības un integrēt romu iekļaušanas stratēģijas to cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību;

⁽¹⁾ COM(2012)0226.

⁽²⁾ COM(2013)0460.

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

3. aicina tās dalībvalstis, kuras Eiropas pusgadā par romu jautājumiem ir saņēmušas konkrētai valstij paredzētus papildu ieteikumus, nekavējoties tos īstenot un izskaust diskrimināciju, tostarp darbavietās, lai iesaistītu pilsonisko sabiedrību — arī romu organizācijas — lēmumu pieņemšanas procesā, un piešķirt ne tikai ES, bet arī valsts un citus līdzekļus, lai pildītu saistības, kas noteiktas šo valstu stratēģijās attiecībā uz romu integrāciju;
4. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz Parlamenta 2006. gadā pieņemto rezolūciju par romu sieviešu stāvokli un Padomes pieņemtajiem Desmit kopējiem romu iekļaušanas pamatprincipiem, no kuriem viens attiecas uz izpratni par dzimumu līdztiesības jautājumiem, Eiropas un dalībvalstu politikas veidotāji joprojām nav atrisinājuši romu un nomadu sieviešu neaizsargātības problēmu reālajā dzīvē;
5. uzsver, ka varētu būtiski uzlabot ES pamatsistēmas dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju efektivitāti, panākot lielāku Komisijas līdzdalību, jo tai ir ievērojamas iespējas uzlabot regulējuma un citu instrumentu kvalitāti, veicināt lielāku politikas saskaņotību un sekmēt svarīgāko pamatsistēmas mērķu sasniegšanu;
6. aicina dalībvalstis izstrādāt nacionālos rīcības plānus četrās svarīgāko prioritāšu jomās — veselības, mājokļu, nodarbinātības un izglītības jomā, nosakot konkrētus uzdevumus un mērķus, finansējumu, izpildes rādītājus un termiņus, un novērtēt sasniegumus, izmērot īstenošanas rezultātus;
7. aicina dalībvalstu valdības un vietējās iestādes ar sieviešu organizāciju, romu NVO un attiecīgo ieinteresēto personu palīdzību iesaistīt romu sievietes dalībvalstu romu integrācijas stratēģiju sagatavošanā, īstenošanā un uzraudzībā un veidot saikni starp dzimumu līdztiesības struktūrām, sieviešu tiesību organizācijām un sociālās integrācijas stratēģijām; turklāt aicina Komisiju, īstenojot stratēģiju "Eiropa 2020", saskaņoti risināt ar dzimumu līdztiesību saistītos jautājumus un pievērsties valsts reformu programmām;
8. aicina Komisiju iesniegt ziņojumu par romu integrācijas norisi ES, iekļaujot informāciju par sasniegumiem, mērķiem, konkrētiem pasākumiem, kas veikti, lai sasniegtu šos mērķus, un par pašreizējo stāvokli attiecībā uz īstenošanas pasākumiem un turpmāko rīcību;
9. aicina dalībvalstis cīnīties pret romu vīriešu un sieviešu telpisko segregāciju, piespiedu izraidīšanu un bezpajumtniecību un izstrādāt efektīvas un pārredzamas mājokļa politikas nostādnes;
10. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt romu sieviešu un bērnu pamattiesību ievērošanu un ar informācijas kampaņu palīdzību uzlabot romu sieviešu un meiteņu informētību par savām tiesībām, kuras viņām nodrošinātas spēkā esošajos valsts tiesību aktos par dzimumu līdztiesību un diskriminācijas novēršanu, un turpināt cīnīties pret patriarhālām un seksistiskām tradīcijām;
11. aicina Komisiju precizēt iestāžu uzdevumu un pienākumu sadalījumu starp iesaistītajām organizācijām, forumiem un struktūrām un skaidri noteikt šo ieinteresēto personu, piemēram, EK darba grupas romu jautājumos, valstu kontaktpunktu tīkla, Eiropas romu platformas, ES Pamattiesību aģentūras un tās *ad hoc* darba grupas romu integrācijas jautājumos, lomu ES pamatsistēmas dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju uzraudzībā, kontrolē un koordinēšanā;
12. aicina Komisiju atbalstīt dalībvalstu stratēģijas attiecībā uz romu integrāciju, nosakot kopējus, salīdzināmus un ticamus rādītājus un izstrādājot ES rādītāju paneli romu integrācijas jomā, lai panāktu skaidrus un nepārprotamus rezultātus, kurus var izmantot, lai novērtētu sasniegto progresu un izpildītu prasību par efektīvu uzraudzību;
13. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai taupības pasākumi nesamērīgi smagi neskartu romu un nomadu sievietes un lai budžeta lēmumi tiktu pieņemti, balstoties uz cilvēktiesību principiem;
14. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis savās stratēģijās noteikt rezultatīvos izpildes rādītājus, bāzes līnijas un skaitliskos pamatmērķus galveno prioritāšu jomās, ko var izmantot panāktā progresa novērtēšanai;
15. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai visu administratīvo iestāžu vāktie dati tiktu apkopoti pa dzimumiem un pēc etniskās piederības un lai tie informatīvos nolūkos tiktu izmantoti politikas izstrādes procesā; norāda, ka dati jāvēc, ievērojot attiecīgos cilvēktiesību principus;

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

16. aicina dalībvalstis saskaņot savas politiskās saistības, piešķirot atbilstošus finanšu resursus romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanai, un ņemt vērā integrācijas stratēģijas savā valsts budžeta politikā;
17. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot atbilstošu sistēmu apspriedēm, savstarpējām mācībām un pieredzes apmaiņai par romu integrācijas jautājumiem starp politikas veidotājiem un romu organizācijām, un sākt strukturētu dialogu, lai iesaistītu romu organizācijas un NVO romu integrācijas stratēģiju plānošanā, īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā Eiropas, valsts un vietējā līmenī;
18. aicina dalībvalstis nodrošināt pilsonisko tiesību vienlīdzību un veselības aprūpes pakalpojumu, izglītības, nodarbinātības un mājokļu vienlīdzīgu pieejamību, ievērojot cilvēktiesības, nediskriminācijas principu un attiecīgos gadījumos ņemot vērā nomadu dzīvesveida īpatnības;
19. aicina Komisiju un dalībvalstis savos partnerības līgumos iekļaut integrētā teritoriālā ieguldījuma instrumentu un uz sabiedrību orientētas vietējās attīstības instrumentu, lai tos izmantotu mazāk attīstītos mikroreģionos un trūcīgās teritorijās, kā arī lai izstrādājamo darbības programmu kopumā iekļautu uz sabiedrību orientētas vietējās attīstības instrumentu;
20. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt konkrētu un visaptverošu diskriminācijas novēršanas tiesību aktu pieņemšanu saskaņā ar starptautiskajiem un Eiropas standartiem visās dalībvalstīs, nodrošinot par diskriminācijas novēršanu atbildīgo struktūru pietiekamu sagatavotību, lai tās veicinātu vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu un tām būtu sūdzību mehānismi, kas pieejami romu sievietēm un meitenēm;
21. aicina dalībvalstis savās stratēģijās vairāk uzsvērt sociālās integrācijas teritoriālos aspektus un paredzēt tās mazāk attīstītajiem mikroreģioniem, īstenojot kompleksas un integrētas attīstības programmas;
22. aicina dalībvalstis vērst uzmanību arī uz kohēzijas politikas pilsētvides aspektu, īpaši veltot uzmanību pilsētām, kuras nesamērīgi ir skārusi sociālā nestabilitāte, piemēram, bezdarbs, sociālā atstumtība un polarizācija, un sniegt tām palīdzību infrastruktūras izveidē, lai izmantotu šo pilsētu potenciālu ekonomikas izaugsmē un veidotu ciešāku saikni starp pilsētu un lauku apgabaliem, tādējādi veicinot iekļaujošu attīstību;
23. aicina dalībvalstis, īstenojot to stratēģijas attiecībā uz romu integrāciju, stiprināt dzimumu līdztiesības nodrošināšanas politiku, iekļaujot dzimumu līdztiesības principu visās politikas jomās un darbībās, kas skar romu sievietes, un saistīt šo stratēģiju īstenošanu ar pašreizējām dzimumu līdztiesības stratēģijām, jo īpaši — novēršot atalgojuma un pensiju apmēra atšķirības romu kopienās un izskaužot vardarbību pret sievietēm un meitenēm — šie ir svarīgākie mērķi, kuru sasniegšanai ir nepieciešama praktiska rīcība;
24. aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai dalībvalstu stratēģijās attiecībā uz romu integrāciju tiktu iekļauti konkrēti pasākumi sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības integrācijai, ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts un romu sieviešu daudzējādā un krusteniskā diskriminācija galvenokārt tādās jomās kā nodarbinātība, veselības aizsardzība, mājokļi un izglītība un lai Komisijas un jo īpaši Pamattiesību aģentūras veiktajā novērtējumā un gada uzraudzības ziņojumā tiktu ņemtas vērā sieviešu tiesības, kā arī tas, vai ikvienā dalībvalstu stratēģiju attiecībā uz romu integrāciju sadaļā ir iekļauts dzimumu līdztiesības aspekts; prasa iesniegt iegūtos datus Eiropas Parlamentam;
25. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai dalībvalstu stratēģijās attiecībā uz romu integrāciju tiktu ņemtas vērā īpašas romu sieviešu tiesības un vajadzības, un izstrādāt konkrētus šo stratēģiju īstenošanas, paveiktā darba kontroles un uzraudzības rādītājus, pamatojoties, piemēram, uz ANO Attīstības programmas Tautas attīstības indeksu sadalījumā pa dzimumiem (*GDI*) tādos aspektos kā ilgs un veselīgs mūžs, zināšanas un cilvēka cienīgs dzīves līmenis, un uz dzimumu līdztiesību balstītu attīstības indeksu (*GEM*) tādos aspektos kā līdzdalība politiskajos procesos un lēmumu pieņemšanā un saimniecisko resursu kontrole; aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot dzimumu līdztiesības politikai paredzēto budžetu kā instrumentu dzimumu līdztiesības integrācijas veicināšanai;
26. aicina dalībvalstis izstrādāt valsts sistēmu, lai uzraudzītu un novērtētu dalībvalstu stratēģijas attiecībā uz romu integrāciju, un ietvert tajā tāds aspektus kā budžeta kontrole un citi pilsoniskās sabiedrības uzraudzības veidi (ko veic valsts NVO, NVO tīkli vai jumta organizācijas), ekspertu novērtējumus (ko veic neatkarīgi eksperti, kas ir apliecinājuši savas zināšanas attiecīgajā jomā) un administratīvo uzraudzību;

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

27. aicina Komisiju un dalībvalstis, izstrādājot konkrētus pasākumus saskaņā ar dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju, novērtēt ietekmi uz dzimumu līdztiesību;
28. aicina Komisiju ieviest efektīvākus instrumentus romu sieviešu faktiskā sociālekonomiskā stāvokļa novērtēšanai, ietverot projektā "IKP un ne tikai" "dzīves ekonomikas" kvantitatīvu noteikšanu un neoficiālās ekonomikas atzīšanu; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt un uzraudzīt pa dzimumiem dalītus rādītājus, kas paredzēti dalībvalstu stratēģijām attiecībā uz romu integrāciju un sociālās integrācijas politikai;
29. aicina attiecīgajā jomā darbojošās dalībvalstu NVO izstrādāt personalizētus rīcības plānus, kuru mērķis ir sniegt palīdzību sievietēm un jauniešiem darba atrašanās, nodrošināt romiem psihologa konsultācijas, lai veicinātu viņu līdzdalību izglītībā un profesionālajā apmācībā un lai noteiktu tās personiskās prasmes un spējas, kas ļautu uzlabot romu sociālo integrāciju darba tirgū, kā arī uzņemties starpniecības pienākumus starp apmācības/pārkvalifikācijas pakalpojumu sniedzējiem un darba devējiem, no vienas puses, un romu sievietēm/romu tautības cilvēkiem, no otras puses, un stimulēt romu sieviešu un meiteņu izglītības procesu, piešķirot subsīdijas un stipendijas, tomēr vienlaikus ievērojot vienlīdzīgu iespēju principu, ņemot vērā faktu, ka meitenes stājas laulībā agrākā vecumā nekā zēni;
30. aicina dalībvalstis izmantot pasākumus, lai pievērstu īpašu uzmanību tām romu sievietēm, kuras dzīvo ārkārtīgi sliktos sociālekonomiskos apstākļos, un vienlaikus arī pievērsties riska grupām, novēršot grimšanu nabadzībā un risinot ar to saistītus jautājumus;
31. aicina dalībvalstis palielināt nomadiem un romiem paredzēto programmu skaitu, paplašināt saņēmēju loku un padarīt tās redzamākas, paredzot konkrētu atbalstu nomadu un romu organizācijām, lai veicinātu sieviešu ietekmes palielināšanos un struktūrfondu līdzekļu pieejamību NVO;
32. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot finanšu mehānismus, lai atbalstītu pilsoniskās sabiedrības un kopienu īstenoto uzraudzību romu un nomadu sieviešu sociālās integrācijas politikas, iniciatīvu un projektu jomā;
33. aicina Komisiju un dalībvalstis ES romu integrācijas procesā par mērķi noteikt bērnu nabadzības izskaušanu, ietvert sociālās integrācijas pasākumos bērna tiesības, uzraudzīt progresu, ņemot vērā bērnu nabadzības aspektu, un noteikt un izstrādāt prioritārus pasākumus šajā jomā;
34. uzsver, ka atstumtība ir jānovērš jau no bērnības; uzskata, ka, lai izbeigtu nabadzības pārņemšanu no vienas paaudzes uz citu, ir svarīgi pieņemt pieeju, kuras mērķauditorija būtu dažādas sieviešu paaudzes;
35. aicina dalībvalstis to stratēģijās attiecībā uz romu integrāciju ietvert īpaši pielāgotas programmas, lai aktīvi integrētu romu sievietes darba tirgū, nodrošinot romu sievietēm un meitenēm kvalitatīvu izglītības programmu pieejamību un darot pieejamu mūžizglītību, lai viņas apgūtu darba tirgū noderīgas iemaņas; aicina dalībvalstis visās prioritārajās jomās, kas ietvertas romu integrācijas stratēģijās, kā horizontālu mērķi iekļaut romu sieviešu spēju veidošanu un ietekmes palielināšanu, kā arī veicināt politiskās līdzdalības politiku, atbalstot romu sieviešu aktīvu līdzdalību politikā vietējā, valsts un Eiropas līmenī;
36. aicina dalībvalstis izstrādāt pozitīvas darbības pasākumus, lai romu sievietēm un vīriešiem atvieglotu darbvietu pieejamību valsts pārvaldes iestādēs;
37. aicina dalībvalstis izstrādāt konkrētus daudzbērnu ģimenēm (ar četriem vai vairāk bērniem) un ģimenēm, kurās bērnus audzina tikai viens no vecākiem, paredzētus pasākumus, kas atvieglo darba tirgus pieejamību, apsverot iespēju īstenot pielāgotus sociālās labklājības pasākumus, paplašinot bērna aprūpes iespējas un nodrošinot, ka romu bērni tiek integrēti vietējās skolās un bērnu aprūpes iestādēs un ka viņiem pilnībā un līdztiesīgi ir pieejama obligātā izglītība, tādējādi cīnoties pret sociālo atstumtību un izvairoties no geto veidošanas;
38. aicina dalībvalstis romu bērniem nodrošināt kvalitatīvu un pieņemamu bērnu aprūpes iestāžu un bērnu pirmsskolas izglītības iestāžu pakalpojumu vienlīdzīgu pieejamību, bērnu attīstības centru un vecāku atbalsta centru sniegto izglītības pakalpojumu pieejamību un no jauna ieviest Barselonas mērķus bērnu aprūpes jomā, un attīstīt pieejamus, pieņemamus un kvalitatīvus aprūpes pakalpojumus visā dzīves ciklā;
39. aicina dalībvalstis īstenot visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu darbinieču atlaišanu no darba grūtniecības vai bērna aprūpes periodā, un apsvert jautājumu par bērnu audzināšanas laika iekļaušanu periodā, par kuru ir tiesības saņemt pensiju;

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

40. aicina dalībvalstis izpētīt šķēršļus romu sieviešu pašnodarbinātībai, lai nodrošinātu iespēju pieejamā veidā, ātri un par pieņemamu cenu reģistrēt romu sieviešu uzņēmumus, un izveidot sistēmas, lai, pamatojoties uz vienkāršām un uzņēmējiem saprotamām administratīvām procedūrām, piešķirtu mikrokredītus mazo uzņēmumu dibināšanai un uzņēmējdarbības sākšanai, tostarp sniegtu tehnisko palīdzību un paredzētu atbalsta pasākumus un īpašas licences, kurās dažāda veida sezonas darbs un pagaidu darbs atzīts par algotu darbu, tādējādi sekmējot sociālā nodrošinājuma iemaksas; turklāt aicina dalībvalstis un vietējās iestādes izmantot Eiropas mikrofinansēšanas instrumentu nodarbinātībai un sociālajai integrācijai;
41. aicina dalībvalstis izstrādāt mērķtiecīgus un uz integrāciju orientētus pasākumus bezdarbnieku atbalsta jomā (nodrošinot pārkvalifikāciju, jaunas darbvietas un darbā iekārtošanu, izmantojot algas atbalsta, sociālā nodrošinājuma un nodokļu atvieglojumu sistēmu, u. c.), nevis gandrīz visu uzmanību veltīt pašreizējām sabiedriskā darba programmām;
42. prasa atbalstīt un veicināt romu integrāciju darba tirgū; secina, ka nodarbinātības dienestu pakalpojumu un pasākumu dažādošanai un profesionālās orientācijas procesu attīstībai būtu nepieciešami romu izcelsmes palīgdarbinieki un pakalpojumu koordinatori;
43. aicina Komisiju un dalībvalstis izglītības jomā izveidot īpašu darbaudzināšanas un atbalsta sistēmu, izmantojot kopienā pamatotu izglītību un sociālos pakalpojumus, kas paredzēti romu jauniešiem no agras bērnības līdz studenta vecuma sasniegšanai, īpašu uzmanību pievēršot dzimumu līdztiesības jautājumiem;
44. aicina dalībvalstis pilnībā izmantot iespējas, ko piedāvā struktūrfondi, jo īpaši Eiropas Sociālais fonds (ESF), lai uzlabotu romu situāciju izglītības un nodarbinātības jomā un nodrošinātu viņiem reālu sociālās integrācijas iespēju, kā arī mazinātu nemainīgi augstos nabadzības rādītājus; mudina dalībvalstis regulāri uzraudzīt progresu romu jauniešu, jo īpaši sieviešu, izglītības un apmācības jomā;
45. aicina dalībvalstis cīnīties pret stereotīpiem, lai novērstu šīs etniskās grupas nomelnošanu, kas mazina darba ņēmēju vēlmi nodarbināt romus, veicina diskriminējošu attieksmi valsts pārvaldes iestādēs un skolās un negatīvi ietekmē romu attiecības ar valsts pārvaldes iestādēm, kā arī iespējas atrast darbu;
46. atkārtoti uzsver, ka izglītības problēmas ir izteiktākas romu sievietēm, jo lasītprasmes un rakstītprasmes rādītāji romu sievietēm vidēji ir 68 %, savukārt vīriešiem — 81 %, un mācības pamatskolā sāk tikai 64 % romu meiteņu, turklāt šādas atšķirības var konstatēt arī attiecībā uz to skolēnu skaitu, kuri reģistrējas mācībām, lai iegūtu profesionālo kvalifikāciju; tomēr secina, ka šī statistika dalībvalstīs ir ļoti atšķirīga;
47. aicina dalībvalstis izstrādāt īpašas programmas, lai nodrošinātu, ka romu meitenes un jaunas sievietes turpina mācības pamatzglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības iegūšanai, kā arī īstenot īpašus pasākumus, kas paredzēti mātēm pusaudzēm un meitenēm, kas priekšlaicīgi pārtraukušas mācības skolā, lai jo īpaši atbalstītu mācību turpināšanu, subsidējot viņu iekļaušanu darba tirgū un nodrošinot ar darbu saistītu apmācību; turklāt aicina dalībvalstis un Komisiju ņemt vērā minētos pasākumus, koordinējot un novērtējot dalībvalstu stratēģijas attiecībā uz romu integrāciju;
48. aicina dalībvalstis izstrādāt diskriminācijas novēršanas stratēģijas, lai nepieļautu un nosodītu rasistisku attieksmi sabiedrisko pakalpojumu jomā un jo īpaši darba tirgū, nodrošinot romu sieviešu un vīriešu tiesību stingru ievērošanu darba tirgū;
49. aicina Komisiju un dalībvalstis ieguldīt līdzekļus tā dēvēto netradicionālo studentu piesaistīšanā, lai veicinātu viņu turpmāko izglītību, un sniegt atbalstu NVO un programmām, kuru mērķis ir veicināt netradicionālo studentu līdzdalību izglītības pieaugušo mācību programmās;
50. aicina dalībvalstis veicināt romu studentu sadarbības tīklus, uzlabot viņu solidaritāti, padarīt redzamākus veiksmes piemērus un novērst romu studentu nošķirtību;
51. aicina dalībvalstis iedrošināt romu ģimenes līdzdarboties skolu aktivitātēs, novērtēt tās skolas, kurās mācās romu bērni un jaunieši, un veikt visas nepieciešamās izmaiņas, lai nodrošinātu visiem vienlīdzīgu integrāciju un panākumus izglītības jomā; norāda, ka īpaši pasākumi būtu jāparedz romu meitenēm, balstoties uz akadēmiskajā vidē atzītiem veiksmīgiem pasākumiem;

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

52. prasa Komisijai un dalībvalstīm piešķirt finanšu līdzekļus skolu, bērnudārzu un pirmsskolas izglītības iestāžu paplašināšanai, lai romu bērni varētu piedalīties nodarbībās kopā ar citiem bērniem, kas nav romi, un lai viņi savas etniskās izcelsmes dēļ netiktu diskriminēti un izstumti no izglītības sistēmas, nepieļaujot, ka skolotāji atsakās viņus mācīt;

53. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest sociālajiem dienestiem un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem paredzētas regulāras apmācības programmas par dzimumu līdztiesības jautājumiem un kultūras īpatnībām;

54. uzsver, ka romu meiteņu izglītošana ļauj daudzējādi uzlabot romu dzīvi, turklāt tas ir arī izšķiroši svarīgs nosacījums, lai palielinātu romu sieviešu izredzes darba tirgū, atvieglotu darba tirgus pieejamību un nodrošinātu viņām ienākumu drošību — tas ir arī būtiski, lai novērstu nabadzību un sociālo atstumtību; turklāt secina, ka, uzlabojot skolotāju zināšanas par romu kultūru, ir iespējams mazināt atstumtību; tādēļ aicina dalībvalstis apkarot segregāciju, nodrošināt daudz iekļaujošāku un pieejamāku izglītību un kultūru atšķirībām atbilstīgas mācīšanas metodes, mācību darbā iesaistot romu izcelsmes palīgus un vecākus un vienlaikus prioritāti piešķirot tādu profesionālo iemaņu uzlabošanai, kas atbilst pieprasījumam darba tirgū;

55. aicina Komisiju un dalībvalstis pievērst uzmanību romu sievietēm kā īpašai mērķgrupai, kam paredzētas ar veselības aprūpi saistītas iniciatīvas, jo īpaši ņemot vērā tādas ar sieviešu hormonālo sistēmu un/vai nabadzību saistītas slimības kā osteoporozes, muskuļu un skeleta sistēmas problēmas un centrālās nervu sistēmas traucējumi; turklāt prasa, lai izmeklējumi krūšu un dzemdes kakla vēža noteikšanai un profilakses pasākumi, tostarp vakcīnas pret cilvēka papilomas vīrusu, būtu pilnībā pieejami un lai grūtnieču aprūpe tiktu sākta jau pirmajā grūtniecības trimestrī;

56. aicina dalībvalstis nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, iesaistot veselības aprūpes programmu un politikas izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā galvenokārt romu sieviešu NVO, un nodrošināt, ka romu sievietēm un meitenēm ir iespējas pieņemt patstāvīgus lēmumus jautājumos, kas skar viņu dzimumdzīvi, veselību un grūtniecību, sekmējot ģimenes plānošanu un pilnīgi visu seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes pakalpojumu un dzimumizglītības pieejamību, aizsargājot bērnus un jauniešus no seksuālās vardarbības un agrīnām laulībām, mazinot jaundzimušo un dzemdētāju mirstību un novēršot piespiedu sterilizācijas praksi;

57. aicina dalībvalstis atvieglot un sekmēt dzimumu ziņā līdzsvarotu romu kopienas pārstāvju līdzdalību slimību profilakses, ārstēšanas un pacientu aprūpes un atbalsta programmu izstrādē, īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā, kā arī stigmatizācijas un diskriminācijas mazināšanā veselības aprūpes sistēmā;

58. aicina dalībvalstis un vietējās un reģionālās iestādes izstrādāt un īstenot politiku, kas nodrošinātu visām romu sievietēm, pat atstumtāko kopienu pārstāvēm, piekļuvi primārajai, neatliekamajai un profilaktiskajai veselības aprūpei, un organizēt apmācības pasākumus veselības aprūpes jomā darba ņēmējiem, kuru mērķis ir aizspriedumu izskaušana pret romu tautības iedzīvotājiem;

59. aicina dalībvalstis izmeklēt un aizliegt tiešu vai netiešu diskrimināciju pret romu sievietēm gadījumos, kad viņas īsteno savas pamattiesības un vēlas saņemt sabiedriskos pakalpojumus, un saukt pie atbildības vainīgās personas, kā arī novērst jebkādu turpmāku diskrimināciju; uzsver, ka ir svarīgi īstenot izpratnes veicināšanas kampaņas, lai cīnītos pret diskrimināciju un izskaustu rasistiskus stereotipus pret romiem un jo īpaši pret romu sievietēm;

60. aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut romus un jo īpaši romu sievietes kā konkrētu mērķgrupu nākamā programmēšanas perioda darbības programmās un lauku attīstības programmās;

61. aicina Komisiju publicēt novērtējuma ziņojumu par Padomes Direktīvas 2000/43/EK īstenošanu katrā dalībvalstī; turklāt aicina Komisiju izstrādāt konkrētus ieteikumus katrai dalībvalstij, lai šajā direktīvā iekļautu arī dzimumu līdztiesības aspektu;

Otrdiena, 2013. gada 10. decembra

62. aicina Padomi panākt vienošanos par Vienlīdzīgas attieksmes direktīvu saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no personas reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas, lai nodrošinātu, ka visi diskriminācijas iemesli un daudzējādā diskriminācija tiek atzīti par nelikumīgiem visās dzīves jomās; aicina arī visas ES iestādes nodrošināt, lai šajā direktīvā tiktu iekļauti noteikumi par krusteniskās diskriminācijas novēršanu;
63. aicina dalībvalstis risināt jautājumu par visa veida vardarbības pret sievietēm, piemēram, vardarbības ģimenē, seksuālās izmantošanas un sieviešu tirdzniecības, novēršanu, īpašu uzmanību pievēršot romu sievietēm, un atbalstīt cietušās personas, iekļaujot romu integrācijas valsts stratēģijā konkrētus mērķus romu sieviešu tirdzniecības izskaušanai un nodrošinot pienācīgus resursus attiecīgajiem valsts dienestiem un atbalstu pamatpalpojumu saņemšanai tādās jomās kā veselības aprūpe, nodarbinātība un izglītība; turklāt mudina Komisiju atbalstīt valdības un pilsoniskās sabiedrības iniciatīvas šo problēmu risināšanā, vienlaikus nodrošinot cietušo personu pamattiesības;
64. aicina dalībvalstis sadarboties ar romu sievietēm, lai izveidotu tādas romu sieviešu ietekmes palielināšanas stratēģijas, kurās tiek atzīta viņu krusteniskā identitāte, kā arī veicināt pasākumus, kuru mērķis ir cīnīties pret stereotipiem un kuri būtu paredzēti gan sievietēm un vīriešiem, gan meitenēm un zēniem;
65. norāda, ka vecāku norunātas laulības, bērnu laulības un piespiedu laulības ir joprojām izplatītas kā "tradicionāla prakse"; uzsver, ka šāda prakse ir cilvēktiesību pārkāpumi, kas ne tikai būtiski ietekmē romu meiteņu veselības stāvokli, palielinot sarežģījumu risku grūtniecības laikā un dzemdībās, bet arī pakļauj meitenes seksuālai izmantošanai un ekspluatācijai, kā arī liedz tām izmantot izglītības un nodarbinātības iespējas;
66. aicina dalībvalstis ratificēt un īstenot Eiropas Padomes Konvenciju par cīņu pret cilvēku tirdzniecību, kā arī pilnībā transponēt Direktīvas 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību⁽¹⁾ noteikumus, jo īpaši cietušo apzināšanas, aizsardzības un atbalsta stiprināšanas jomā, un īpašu uzmanību veltot bērniem;
67. prasa dalībvalstīm un Komisijai nākt klajā ar Eiropas līmeņa risinājumiem par romu tautības iedzīvotāju problēmām, ņemot vērā viņu kā Eiropas pilsoņu brīvas pārvietošanās tiesības, un prasa dalībvalstīm sadarboties šīs etniskās grupas problēmu risināšanā;
68. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt informācijas un paraugprakses apmaiņu par romu sieviešu integrāciju visās sabiedrības jomās;
69. iesaka dalībvalstīm veikt vajadzīgos pasākumus, lai izbeigtu praksi, kas paredz jaunu romu sieviešu stāšanos vecāku norunātās laulībās un kas ir morāli pretēja viņu cilvēciskajai cieņai;
70. aicina dalībvalstis steidzami risināt gados vecāku romu sieviešu vajadzības, jo šīs sievietes ir viena no neaizsargātākajām sabiedrības grupām, kam vecumā nav atbilstošu ienākumu un kam ir jānodrošina veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pieejamība;
71. mudina Komisiju īstenot visaptverošu stratēģiju pret sievietēm vērstas vardarbības apkarošanai, kā to Parlaments ir pieprasījis vairākās savās rezolūcijās; aicina Komisiju izstrādāt nepieciešamos tiesību aktus, tostarp Eiropas direktīvu ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanai;
72. prasa attīstīt un veicināt romu valodu un kultūru, izveidot romu jautājumu risināšanas administratīvās struktūras, stiprināt romu politiku un tās īstenošanu, kā arī palielināt līdzdalību ar romu jautājumiem saistītajā starptautiskajā sadarbībā;
73. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

⁽¹⁾ OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.